

H. Engelbertus

(ofwel H. Angilbertus van Keulen) 1185 – 1225

feestdag: 7 november

patroonheilige van geloofscentrum Engelbert

vanaf 1 juli 2015

zijn Wijhe (voorheen Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen)

en Boerhaar (voorheen H. Willibrordus)

geloofscentrum Engelbert geworden met twee kerken.

Er is voor deze naam gekozen,

omdat deze meermaals in de geschiedenis van de parochie voorkomt.

Het spreekt voor zich, dat er ook ergens een Heilige Engelbertus moet zijn; het was niet voor niets de patroonheilige van pastoor Engelbertus Brugman (*bouwpastoor kerk Wijhe, 1869*).

Een afbeelding van Engelbertus kunnen we vinden in het eerste raam van de Mariakapel.

Hij is getooid in bisschopstenuë, met zwaard en martelaarspalm.

H. Engelbertus

Maar wie is dan die Engelbertus?

Engelbertus van Keulen

Het gaat hier om de Heilige Engelbertus van Keulen, die rond 1185 in Burg an der Wupper (Duitsland) geboren werd als jongste zoon van Engelbert I, graaf von Bergen en zijn Vlaamse gravin Margarete van Geldern. Engelbertus werd onderwezen door zijn oom Heribert von Warden, bezocht de school te Munster en werd al in 1199 domproost van St. Georg te Keulen. In 1206 werd hij in de ban gedaan, geëxcommuniceerd en als domproost afgezet door paus Innocentius III, omdat hij zijn oom en Aartsbisschop Adolf I had gesteund. Twee jaar later werd deze beslissing echter ongedaan gemaakt. In 1210 werd hij proost van St. Severin te Keulen. Door zijn zucht naar avontuur, deed hij in 1212 mee aan de zestig dagen durende kruistocht tegen de Albigenzen, een ketterse groepering in Zuid-Frankrijk. Ondanks zijn wereldse lusten werd Engelbertus in 1216 tot Aartsbisschop van Keulen gewijd en werd daarmee één van de machtigste mannen van het Duitse Rijk. In zijn rol als Aartsbisschop onderscheidde hij zich door wijsheid, kracht en menslievendheid. Hij was rechtvaardig, ook als dat inging tegen de mensen van zijn eigen stand en ten goede kwam aan boeren en armen; wat in die tijd hoogst opmerkelijk was. Met zijn onverbiddelijke strengheid vervolgde hij de roofridders, herstelde de kloostertucht, deed de landbouw bloeien en vermeerderde de welvaart van de steden. Toen de keizer in 1220 naar Italië ging, benoemde hij Engelbert tot stadhouder en onderwijzer van zijn zoon Hendrik.

Ondergang

Zijn gevoel van rechtvaardigheid werd Engelbertus fataal. Frederik van Ysenberg, nota bene de zoon van zijn zwager, maakte zich schuldig aan afpersing van een vrouwenklooster te Essen. Oom Engelbertus greep aanvankelijk niet in; hij bood Frederik uit eigen vermogen een groot bedrag aan, op voorwaarde dat deze de zusters verder met rust zou laten. Frederik weigerde. Daarop onthief Engelbertus hem van al zijn functies en verantwoordelijkheden.

Dit was voor de adel de druppel die de emmer deed overlopen: hij had de armen beschermd ten koste van zijn eigen stand. Toen hij de op 7 november 1225 naar Schwelm ging om daar een kerk in te wijden, werd hij op de terugweg van Soest naar Keulen te Gevelsberg door moordenaars overvallen (waarschijnlijk gezonden door zijn neef Frederik von Ysenberg) en in een holle weg om het leven gebracht.

Omdat de adel in Westfalen en Rheinland tegen Engelbertus waren, durfde de pastoor van Schwelm hem niet in zijn kerk op te laten baren. Dat gebeurde in het klooster van Altenburg. Daar bevindt zich sindsdien een kostbare relik. Een reliekschrijn in zilver en goud, met de belangrijkste relieken, is te vinden in de Dom van Keulen. Sinds 1620 wordt Engelbertus als heilige vereerd.

Meestal wordt hij als bisschop afgebeeld met zwaard, kruisbeeld, boek en martelaarspalm.

Als het boek opengeslagen is staat er; Pax Vobiscum; Vrede zij met U.

De afbeelding in het glas-in-loodraam in de kerk Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Wijhe (zie afbeelding van het glas-in-loodraam hierboven) is dus niet helemaal compleet.

Niet alleen bouw-pastoor Brugman van de parochie in Wijhe droeg de voornaam Engelbertus. Dat gold ook voor de Wijhense pater Engelbertus (Egbert) van Vilsteren (1591-1660), die wordt beschouwd als de grondlegger van de parochie Boerhaar. En dan is er nog Engelbert (Hein) van Vilsteren uit Boerhaar (1935-1973) die als priester in de missie op de Filipijnen werkte, waar hij werd vermoord.

bron: Thom Letteboer,

't zout, zomereditie 2015 blz. 4

website [h.lebuinus-engelbert](http://www.heiligelebuinus.nl)

meer informatie <http://www.heiligelebuinus.nl/locaties/engelbert-wijhe-boerhaar/geschiedenis>